ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ԳԼԽԱՒՈՐ ՕՐԻՆԵՔ ՄԸ։

Տաճկերէնի, պարսկերէնի, արաբերէնի մէջ կարգ մը, աշխ-ճանաւորութիւն մը հաստատուած է, եւ առաջնութիւնը կամ նախա-պատուութիւնը նախ արաբերէնին, ապա պարսկերէնին է. իսկ տաճ-կերէն խոնարհագոյն աշխճանն ունի։ Խոնարհագոյն լեզուն բարձրա-գունին բառերը փոխառութեամբ կրնայ գործածել իր ոճով սաա-ցուածոց մէջ, բայց իր բառերն անոր քերականական օրինօք եւ կարգօքը չի կրնար վարել բնաւ. իսկ բարձրագոյնը կրնայ խոնարհա-գունին ոճովն հոլովել, համաձայնել, դասուիլ եւ այլն. բայց անոր բառերն իր ոճովն ասացուածոց մէջ չի մուծաներ ամենեւին։ Ասկէ կը հետեւի որ օսմանեան լեզուին սոյն գլխաւոր եւ առաջին օրինաց դէմ մեղանչել է՝ պարսկերէն մասնիկով եւ տաճկերէն բառով, կամ արաբերէն մասնիկով տաճկերէն կամ պարսկերէն բառով ածանց մը կազմել, զորօր. ՝ՀՎԻՒ-ՆԻ, օֆ-էյնէ, ՐԻՅՐ-էյնէ. կամ տաճկերէն եւ պարսկերէն բառով բարդել, զորօր. ՝Յ-ԲՈ՝. տաճկերէն ածականի մը պարսկերէն ոճով բաղդատական կամ գերադրականը շինել, զորօր. ՝ԼԵՆԷ-ՐԷՐ. տաճկերէն եւ պարսկերէն բառեր արաբերէն ձեւով յոբ-նակի ընել. երկու տաճկերէն կամ տաճկերէն եւ պարսկերէն կամ արաբերէն բառով պարսկերէն ոճով էլ-ֆէր կազմել եւ ըսել ՝ՈՒՄԸ ԵՎ, ՝ԷՖԷՐԼԷ՝Է ՂՈՂԷՐ, Ի՝ՈՒՐԻ ԽՈՒՆԷ, ԴԷՄՆԷ ՀԷՕՂԷ, ԴԷՎԷՐԼԷ՝Ի ԵՎ. կամ տաճկերէն գոյական մը եւ պարսկերէն ածական մը պարսից ոճով դասել եւ ըսել ՝ՈՒՄԸ ՊՈԼ, ՀԷՕՂԷ ԴԷԼԷԽՈՒԼ։ Բայց օրինաւոր է արաբերէն բառ մը տաճկերէն կամ պարսկերէն ոճով կամ պարսիկ բառ մը տաճկերէն ձեւով յոբնակի ընել, զորօր. ՝ԷՐԼԷՐՈՒԼԸ, ՝ՈՒԼԷՄԷՆ, — ԽՈՒՆԷԼԷՐ. — արաբերէն, կամ արաբերէն եւ պարսկերէն բառերով էլ-ֆէր կազմել, զորօր. ՝ԷՐԼԷՐԸ ՆՈ-ՖԻՒ, ԼԷՖԷՐԸ ՂՈ՝, ՊԷՆԷՔԷ ՀԱ-ԷՄ՝. — տաճկերէն ոճով գոյականին նախադաս արաբերէն կամ պարսկերէն ածական մը գործածել, զորօր. ՂՈՒԼ՝Ի ԵՎ, ՝ԷԼՀԱՄ ԲՈՒՆՈ՝, կամ պարս-կերէն ոճով արաբերէն ածական մը թէ արաբական թէ պարսկական գոյականի մը քով դնել, զորօր. ԽՈՒՆԷ ՂՈՒՆ՝, ՝ԷՐՈՒԼ ՄԱ՝ՀՈՒԲ, ՊԷՆՈՒԼ ԼՈՒԹՖ. եւ ուրիշ անհամար դէպքեր։

ՔՕ ՔԱՔ

Տեսնենք բառերու Ա. Տեսակն եւ Բ. Անոնց կազմութիւնը։

Ա.

ԲԱՌԵՐՈՒ ՏԵՍԱԿԸ

Հինգ կը զանազանեն օսմանացի քերականք. եւ են Ա. Ան-ՈՒՆ. Բ. Ան-ԱԼԱՆ. Գ. ԴէրանՈՒՆ. Դ. Բ-ՈՒ. Ե. Մ-ՈՒՆԻԼ. որոնց վրայ կարգաւ։

Ծան. Հոս անուն բառը մեր անուն բառին առմամբը չէ. իրենց անուանը մեր գոյականին կը պատասխանէ։ Իսկ մասնիկ կը կոչեն մեր անփոփոխ մասն-բանի բառածներն, որ են նախադրութիւն, մակբայ, շաղկապ, միջարկութիւն։

Ա. Անուն։

Անուան վրայօք ըրբ գլխաւոր բան կայ դիտելու. 1. Թիւ. 2. Սեռ. 3. Հոլով. 4. Իրֆէր։